Spis 6 Ads 88/2011 byl spojen se spisem 6 Ads 145/2009 a pod touto spisovou značkou bylo rozhodnuto takto:

6 Ads 145/2009 - 250

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **S. M.**, zastoupeného JUDr. Petrem Jaškem, advokátem, se sídlem Hlavní tř. č. 7, Šumperk, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení,** se sídlem Křížová 25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 8. 2001, v řízení o kasační stížnosti žalobce **1)** ze dne 2. 1. 2003 proti žalobcem nespecifikovanému rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě, **2)** ze dne 13. 5. 2003 proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 5. 2003, č. j. 19 Ca 287/2001 - 47, **3)** ze dne 2. 6. 2008 proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 4. 2008, č. j. 19 Ca 287/2001 - 184,

takto:

I. V řízení o kasační stížnosti podané proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 4. 2008, č. j. 19 Ca 287/2001 - 184, **se pokračuje**.

II. Věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 6 Ads 145/2009, sp. zn. 6 Ads 88/2011 a pod sp. zn. 6 Ads 89/2011 **se spojují** ke společnému projednání. Věc bude nadále vedena pod sp. zn. 6 Ads 145/2009.

III. Kasační stížnost žalobce ze dne 2. 1. 2003 proti žalobcem nespecifikovanému rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě **se odmítá**.

IV. V řízení o kasační stížnosti žalobce ze dne 2. 1. 2003 žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

V. Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 5. 2003, č. j. 19 Ca 287/2001 - 47, **se zrušuje**.

VI. V řízení o kasační stížnosti žalobce ze dne 13. 5. 2003 proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 5. 2003, č. j. 19 Ca 287/2001 - 47, **se** žalobci právo na náhradu nákladů řízení **nepřiznává**.

VII. Kasační stížnost žalobce ze dne 2. 6. 2008 proti výroku č. II. rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 4. 2008, č. j. 19 Ca 287/2001 - 184, **se odmítá**.

VIII. V řízení o kasační stížnosti žalobce ze dne 2. 6. 2008 proti výroku č. II. rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 4. 2008, č. j. 19 Ca 287/2001 - 184, žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

IX. Kasační stížnost žalobce ze dne 2. 6. 2008 proti výroku č. I., III, IV. rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 4. 2008, č. j. 19 Ca 287/2001 - 184, **se zamítá**.

X. V řízení o kasační stížnosti žalobce ze dne 2. 6. 2008 proti výroku č. I., III, IV. rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 4. 2008, č. j. 19 Ca 287/2001 - 184, žalovaná **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

XI. Ustanovenému zástupci JUDr. Petru Jaškovi, advokátu, se sídlem Hlavní tř. č. 7, Šumperk, **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů ve výši 1300 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobce se opravným prostředkem (žalobou) ze dne 24. 8. 2001 domáhal přezkumu rozhodnutí žalované ze dne 17. 8. 2001, č. X, jímž byl žalobci valorizován částečný invalidní důchod o 9 %. Napadené rozhodnutí požadoval žalobce jako nezákonné zrušit a dále se domáhal jeho opravení tak, že se jedná o částku dle ustanovení § 299 odst. 2 zákona č 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“). Žalovaná nemohla vydat napadené rozhodnutí ve věci částečného invalidního důchodu, neboť ho žalobci svým rozhodnutím nikdy nepřiznala. Žalovaná sice odebrala žalobci plný invalidní důchod, ale řízení o přezkoumání tohoto rozhodnutí vedené před Krajským soudem v Ostravě pod sp. zn. 18 Ca 131/1993 nebylo pravomocně skončeno, neboť bylo podáno dovolání. Žalovaná od 2. 4. 1993 zasílala žalobci pouze osobní kapesné dle ustanovení § 299 odst. 2 o. s. ř. Od 2. 4. 1996 prováděla žalovaná exekuční srážky, což ohrozilo jak žalobce, tak i jeho rodinné příslušníky. Fakticky žalobce dostával pouze přibližně 4000 Kč, ačkoli se v napadeném rozhodnutí určuje částečný invalidní důchod ve výši 4324 Kč. Žalobce byl opakovaně zatčen Policií České republiky na příkaz Okresního soudu v Šumperku a předán do psychiatrické léčebny; v této věci probíhalo řízení u Okresního soudu v Olomouci, jež nebylo ukončeno. Žalobce výslovně požadoval, aby byl

informován o provedených opatření dle trestního řádu, protože byl zbaven osobní svobody.

Ze soudního spisu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti důležité pro rozhodnutí:

Usnesením ze dne 2. 5. 2003, č. j. 19 Ca 287/2001 - 47, byla žalobci ustanovena pro řízení opatrovnice paní D. B., tajemnice Krajského soudu v Ostravě.

Podáním ze dne 2. 1. 2003 podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost podle ust. § 129 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), proti stěžovatelem nespecifikovanému rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě, protože o jeho podání ze dne 24. 8. 2001 nebylo rozhodnuto do 31. 12. 2002. Dále soud žádal, aby mu byla ustanovena advokátka - Mgr. Pavla Frodlová.

Podáním ze dne 13. 5. 2003 podal stěžovatel kasační stížnost proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 5. 2003, č. j. 19 Ca 287/2001 - 47, z důvodu jeho zmatečnosti. V řízení bylo dle stěžovatele rozhodováno vyloučeným soudcem. Soud neustanovil stěžovateli advokáta, ačkoli ten o to v podání ze dne 2. 1. 2003 požádal. Stěžovatel dále brojil proti tomu, že nebyla vyřízena jeho kasační stížnost ze dne 2. 1. 2003. Stěžovatel poukazoval na to, že byl za použití donucovacích prostředků zatčen Policií ČR a předán do psychiatrické léčebny, což odporuje ustanovení § 314e odst. 4 písm. b), c) trestního řádu. Okresní soud v Šumperku vede trestní stíhání proti stěžovateli, ačkoli to je nepřípustné. V jedné důchodové věci stěžovatele je vedeno přibližně 20 samostatných řízení s různými soudci. Proti soudním znalcům podal stěžovatel u Krajského soudu v Ostravě trestní oznámení, aniž by bylo vypraveno příslušným orgánům činným v trestním řízení. Stěžovatel urgoval žádost o ustanovení advokáta.

Podáním ze dne 3. 6. 2003 doplnil stěžovatel předcházející argumentaci ohledně podjatosti soudkyně JUDr. Bohuslavy Drahošové. Podle stěžovatele tato soudkyně v několika řízeních, které stěžovatel vede, porušuje ustanovení § 83 o. s. ř. a ustanovení § 81 odst. 3 zákona č. 582/1991 Sb., což způsobuje neplatnost všech úkonů od jejich počátku. Jednání soudkyně Drahošové má pro stěžovatele těžké následky a způsobuje mu škodu velkého rozsahu. Ve všech věcech probíhají řízení o dovolání nebo o kasační stížnosti.

O námitce podjatosti rozhodl Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 7. 4. 2004, č j. Nao 5/2004 - 77, kterým určil, že soudkyně Krajského soudu v Ostravě JUDr. Bohuslava Drahošová není vyloučena z projednávání a rozhodnutí v dané věci.

Usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 7. 2005, č. j. 19 Ca 287/2001 - 91, byla žalobci ustanovena advokáta - Mgr. Pavla Frodlová.

Podáním ze dne 17. 8. 2005 stěžovatel prostřednictvím ustanovené advokátky opakovaně brojil proti svému zastoupení zaměstnankyní Krajského soudu v Ostravě. Dále opakovaně vznesl námitku podjatosti vůči soudkyni JUDr. Bohuslavě Drahošové.

Podáním ze dne 22. 3. 2006 a 18. 9. 2006 stěžovatel prostřednictvím ustanovené advokátky doplnil svou námitku podjatosti vůči soudkyni JUDr. Bohuslavě Drahošové tak, že tato soudkyně rozhodovala ve stěžovatelových případech i dříve a že ve svých dřívějších rozhodnutích zavázala žalovanou svým právním názorem. Protože žalovaná podle tohoto právního názoru postupovala, bude soudkyně JUDr. Bohuslava Drahošová rozhodovat ve věci, ve které již dříve rozhodla.

O opakované námitce podjatosti rozhodl Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 30. 11. 2006, č. j. Nao 42/2006 - 103, kterým námitku podjatosti proti soudkyni Krajského soudu v Ostravě JUDr. Bohuslavy Drahošové odmítl.

Rozsudkem Okresního soudu v Šumperku ze dne 15. 2. 2007, č. j. 40P 335/88 - 999, byl stěžovatel omezen ve způsobilosti k právním úkonům tak, že stěžovatel je schopen činit veškeré právní úkony, kromě právních úkonů v oblasti pracovně-právní, kde není schopen samostatně uzavírat pracovní smlouvy a vykonávat zaměstnání, ve kterém by odmítnutí příkazu z chorobných příčin mohlo vést k ohrožení vlastního nebo cizího zdraví nebo ke značným hmotným škodám. Toto rozhodnutí bylo potvrzeno rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 8. 2007, č. j. 13Co 371/2007 - 1126. Omezení stěžovatele ve způsobilosti k právním úkonům ve stejném rozsahu bylo stanoveno i v předcházejícím rozsudku Okresního soudu v Olomouci ze dne 16. 9. 1987, č. j. Nc 1565/86 - 42 (17 Sen 16/87).

Podáními ze dne 14. 9. 2007, 21. 10. 2007, 30. 11. 2007 stěžovatel žádal, aby mu byl namísto advokátky Mgr. Pavly Frodlové ustanoven advokát JUDr. Tomáš Sokol. Návrhu stěžovatele Krajský soud v Ostravě nevyhověl usnesením č. j. 19 Ca 287/2001 - 120 ze dne 25. 9. 2007, o kasační stížnosti stěžovatele proti tomuto usnesení rozhodl zamítavě Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 14. 2. 2008, č. j 6 Ads 159/2007 - 159.

Krajský soud v Ostravě nařídil ve věci jednání na 29. 4. 2008. Z jednání se omluvila soudem ustanovená opatrovnice stěžovatele - D. B. - i soudem ustanovená advokátka Mgr. Pavla Frodlová.

Podáním ze dne 21. 4. 2008 stěžovatel žádal odročení předmětného jednání, protože ve věci rozhoduje vyloučená soudkyně a protože není rozhodnuto o kasační stížnosti ze dne 21. 10. 2007 a z 30. 11. 2007 a o změně zástupce stěžovatele. Žalovaná dle názoru stěžovatele jej „fakticky soudí“, čímž je porušena nezávislost soudce a soudu. Stěžovatel byl soudní mocí opakovaně nezákonně zatčen a perzekuován na psychiatrické léčebně. Soud se nevěnuje tomu, jakým způsobem byl stěžovatel zabezpečen a z jakých finančních prostředků žil od 1. 12. 2003 až do 30. 9. 2007.

Krajský soud v Ostravě rozhodl ve věci meritorně rozsudkem ze dne 29. 4. 2008, č. j. 19 Ca 287/2001 - 184, tak, že žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 8. 2001, č. X, zamítl. V odůvodnění uvedl, že opravný prostředek ze dne 24. 8. 2001 posoudil v souladu s ustanovení § 129 odst. 2 s. ř. s. jako žalobu podle ustanovení § 65 a násl. s. ř. s. Vláda byla dle názoru krajského soudu podle tehdy platných právních předpisů oprávněna zvýšit důchody v závislosti na vývoji indexu spotřebitelských cen, jak se stalo i v posuzovaném případě nařízením vlády č. 353/2000 Sb., a to zvýšením důchodů od prosincové splátky

roku 2010. Stěžovatel byl v roce 2001 pouze poživatelem částečného invalidního důchodu na základě rozhodnutí žalované ze dne 25. 3. 1993, č. X. Žalovaná se při zvyšování částečného invalidního důchodu nedopustila pochybení a jeho výši správně vypočetla. Krajský soud v Ostravě dále nevyhověl návrhu stěžovatele na vydání předběžného opatření, zčásti protože tento návrh nebyl konkretizován, zčásti protože stěžovateli nehrozí vážná újma.

Proti tomuto rozsudku Krajského soudu v Ostravě podal stěžovatel kasační stížnost ze dne 2. 6. 2008 z důvodu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), c), d) s. ř. s., neboť rozsudek je zmatečný z důvodu jeho vydání vyloučenou soudkyní, dosažený trestným činem soudce, navíc vydaný ve stěžovatelově nepřítomnosti. Soud neodročil jednání, ačkoli jej o to stěžovatel žádal, a nezrušil dvojí nezákonné zastoupení stěžovatele - opatrovnicí a advokátkou. Krajský soud v Ostravě dosud nevyřídil žalobu ve věci zastavení výplaty částečného invalidního důchodu pod sp. zn. 19 Cad 124/2003; soud dále nerozhodl o zrušení zločinu soudce JUDr. Nováka, který stěžovateli způsobil těžkou újmu na zdraví. Neveřejným jednání v nepřítomnosti stěžovatele soud porušil Ústavu. Advokátka stěžovatele fakticky nezastupuje a jedná proti jeho zájmům. Žalovaná soudí žalobce, čímž je porušen princip nezávislého soudce a soudu. Žalovaná protiprávně z osobního kapesného stěžovatele dle ustanovení § 299 odst. 2 o. s. ř. provádí exekuci. Dne 5. 10. 2001 nebyl stěžovatel slyšen u Okresního soudu v Olomouci, neboť byl stěžovatel soudy protiprávně zatčen, čímž byl zbaven osobní svobody s důsledkem neplatnosti veškerých právních úkonů z jeho strany a tím i neplatnosti veškerých úkonů jak Krajského soudu v Ostravě, tak i žalované. Z obsahu rozsudku není zřejmé, zda soud se stěžovatelem jedná jako s plnohodnotnou osobou nebo jako s psychicky narušenou osobou. Krajský soud v Ostravě se již v minulosti snažil stěžovatele poškodit, když jej nechal zatknout za účelem jeho zavření do blázince, který však toto odmítl. Stěžovatel dále opakovaně žádal o ustanovení nového zástupce - JUDr. Tomáše Sokola. Tuto žádost opakoval i ve svém podání ze dne 20. 8. 2008. Stěžovatel dále navrhoval přiznat kasační stížnosti odkladný účinek.

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 19. 12. 2008, č. j. 19 Ca 287/2001 - 207, zbavil Mgr. Pavlu Frodlovou povinnosti zastupovat stěžovatele a ustanovil mu JUDr. Petra Jaška.

Proti ustanovení nového advokáta JUDr. Petra Jaška stěžovatel brojil další kasační stížností, kterou Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 19. 3. 2009, č. j. 6 Ads 15/2009 - 220, zamítl.

Soudem ustanovený zástupce JUDr. Petr Jašek doplnil kasační stížnost ze dne 2. 6. 2008 podáním ze dne 7. 7. 2009, ve kterém uvedl, že žalovaná nevyhodnotila okolnost, z čeho žalobce žil v době vyplácení částečného invalidního důchodu a jak byl v tomto období zabezpečen. Stěžovatel neodmítá odborné zdravotní vyšetření. Žalovaná proto neposkytla žalobci přiměřené hmotné zabezpečení. Návrh na vydání předběžného opatření se týkal exekuce vedené na částečný invalidní důchod.

Podáním ze dne 26. 8. 2009 se ke kasační stížnosti ze dne 2. 6. 2008 vyjádřila žalovaná, když uvedla, že otázka hmotného zabezpečení stěžovatele nespadala do její

pravomoci a nebyla tudíž předmětem daného řízení. Stejnou argumentaci žalovaná uplatnila ve vztahu k exekučním srážkám prováděným na částečný invalidní důchod.

Nejvyšší správní soud svým usnesením ze dne 21. 10. 2009, č. j. 6 Ads 145/2009 - 240, nepřiznal kasační stížnosti ze dne 2. 6. 2008 odkladný účinek.

K výroku I.:

Nejvyšší správní soud rozhodl usnesením ze dne 8. 12. 2009, č. j. 6 Ads 145/2009 - 242, o přerušení řízení o kasační stížnosti podle ustanovení § 48 odst. 2 písm. f) s. ř. s., protože v projednávané věci vyvstala otázka, která byla v mezidobí čtvrtým senátem Nejvyššího správního soudu usnesením ze dne 8. 10. 2009, č. j. 4 Ads 93/2009 - 199, podle ustanovení § 17 s. ř. s. předložena rozšířenému senátu, a to zda je účastník, který nemá způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu, způsobilý samostatně činit úkony v řízení ve správním soudnictví, nebo zda takový účastník nemá procesní způsobilost a musí být zastoupen opatrovníkem.

Rozšířený senát usnesením ze dne 21. 9. 2010, č. j. 4 Ads 93/2009 - 257, řízení podle ustanovení § 48 odst. 1 písm. a) s. ř. s. přerušil a věc předložil Ústavnímu soudu s návrhem na zrušení ustanovení § 33 odst. 3 věty první s. ř. s.

Ústavní soud rozhodl nálezem ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 43/10 (dostupným na http://nalus.usoud.cz), kterým návrhu rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu vyhověl a zrušil ustanovení § 33 odst. 3 věty první s. ř. s.

Podle ustanovení § 48 odst. 4 s. ř. s. po odpadnutí překážky předseda senátu i bez návrhu usnesením vysloví, že se v řízení pokračuje.

Protože výše uvedeným nálezem Ústavního soudu byla vyřešena výše nastíněná otázka ohledně toho, zda účastník, který nemá způsobilost k právním úkonům v plném rozsahu, je způsobilý samostatně činit úkony v řízení ve správním soudnictví, nebo zda takový účastník nemá procesní způsobilost a musí být zastoupen opatrovníkem, rozhodl Nejvyšší správní soud podle ust. § 48 odst. 4 s. ř. s. tak, že v řízení o kasační stížnosti podané proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 4. 2008, č. j. 19 Ca 287/2001 - 184, se pokračuje.

K výroku II.:

Nejvyšší správní soud rozhodl výrokem II., že se tři označená řízení spojují podle ustanovení § 39 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 s. ř. s. Ve všech řízeních vedených před Nejvyšším správním soudem se totiž jedná o věci, které spolu úzce souvisejí, a soud je tohoto názoru, že společné projednání je z důvodu procesní ekonomie vhodnější; jedná se totiž o rozhodnutí téhož krajského soudu vydaná v témže soudním řízení vedeném u Krajského soudu v Ostravě pod sp. zn. 19 Ca 287/2001. Navíc jde o kasační stížnosti, jež mezi sebou dělí značný časový úsek, přičemž jejich samostatné posouzení by mohlo být spojeno s procesními obtížemi.

Soud je dále toho názoru, že ve všech třech řízeních byla splněna podmínka povinného zastoupení stěžovatele advokátem podle ust. § 105 odst. 2 s. ř. s. Stěžovateli totiž byl usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 12. 2008, č. j. 19 Ca 287/2001 - 207, ustanoven advokát JUDr. Petr Jašek. Byl-li stěžovateli ustanoven advokát, ač ve výroku předmětného usnesení bylo ustanovení omezeno pouze na řízení o kasační stížnosti, je ve smyslu rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu advokát ustanoven od okamžiku právní moci takového usnesení pro celé řízení vedené před krajským soudem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2010, č. j. 4 Azs 6/2010 - 42). Jestliže byly v rámci řízení před krajským soudem podány proti jeho jednotlivým rozhodnutím kasační stížnosti, byť i dříve než usnesení o ustanovení advokáta nabylo právní moci, lze zastoupení ustanoveným advokátem jako podmínku řízení považovat za splněnou.

K výroku III.:

Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatele ze dne 2. 1. 2003 odmítl podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., neboť kasační stížnost ze dne 2. 1. 2003 nesměřuje proti žádnému rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě. Není proto splněna jiná podmínka řízení o kasační stížnosti, jež je podmínkou za nynější procesní situace neodstranitelnou, a to, že kasační stížnost jako mimořádný opravný prostředek musí směřovat proti rozhodnutí krajského soudu rozhodujícího podle s. ř. s.

Dovolává-li se stěžovatel ustanovení § 129 odst. 3 s. ř. s., není tato argumentace správná, neboť toto ustanovení zakládalo možnost podat kasační stížnost proti rozhodnutí krajského soudu vydanému podle předcházející právní úpravy správního soudnictví obsažené v části páté o. s. ř., ale to pouze tehdy, pokud bylo možné podle předcházející právní úpravy podat proti takovému rozhodnutí správního soudu odvolání. Protože však v předmětné věci nebylo vydáno před 2. 1. 2003 žádné rozhodnutí správního soudu, které by mohl stěžovatel podle dřívější právní úpravy napadnout odvoláním, nemohl podat ani předmětnou kasační stížnost.

Ke stejnému závěru dospěla i judikatura Nejvyššího správního soudu; k tomu srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2003, č. j. 1 Ads 18/2003 - 66.

K výroku IV.:

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., neboť v případě odmítnutí návrhu (zde kasační stížnosti ze dne 2. 1. 2003) nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o něm.

K výroku V.:

Kasační stížnosti ze dne 13. 5. 2003 stěžovatel podal proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 5. 2003, č. j. 19 Ca 287/2001 - 47, kterým byla stěžovateli podle ust. § 29 odst. 3 o. s. ř. ustanovena opatrovnice.

Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení kasační stížnosti v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán jejím rozsahem a důvody kasační stížnosti. Vzhledem k tomu, že stěžovatel neoznačil, pod které důvody ve smyslu § 103 s. ř. s. podřazuje své kasační námitky, zdejší soud je posoudil podle jejich obsahu (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2004, č. j. 1 As 7/2004 - 47).

Kasační stížnost ze dne 13. 5. 2003 je důvodná.

V posuzované věci se jedná částečně o aplikaci ustanovení § 33 odst. 3 s. ř. s. (ve znění před nálezem Ústavního soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 43/10), které stanovilo, že procesní způsobilost má pouze ten účastník, který má plnou způsobilost k právním úkonům.

Stěžovatel však je na základě rozsudku Okresního soudu v Šumperku ze dne 15. 2. 2007, č. j. 40P 335/88 - 999, omezen ve způsobilosti k právním úkonům tak, že je schopen činit veškeré právní úkony, kromě právních úkonů v oblasti pracovně-právní, přičemž není schopen samostatně uzavírat pracovní smlouvy a vykonávat zaměstnání, ve kterém by odmítnutí příkazu z chorobných příčin mohlo vést k ohrožení vlastního nebo cizího zdraví nebo ke značným hmotným škodám. Totožné omezení stěžovatele ve způsobilosti k právním úkonům bylo stanoveno rozsudkem Okresního soudu v Olomouci ze dne 16. 9. 1987, č. j. Nc 1565/86 - 42 (17 Sen 16/87).

Výklad ustanovení § 33 odst. 3 s. ř. s. (ve znění před nálezem Ústavního soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 43/10) se původně ustálil v tom směru, že je-li účastník řízení omezen ve způsobilosti k právním úkonům ve věcech pracovněprávních, nemusí být v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu zastoupen opatrovníkem (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2008, č. j. 6 Ads 97/2007 - 133).

Výklad ust. § 33 odst. 3 s. ř. s. (ve znění před nálezem Ústavního soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 43/10) se však stal mezi senáty Nejvyššího správního soudu sporným a věc byla předložena rozšířenému senátu Nejvyššího správního soudu. Rozšířený senát usnesením ze dne 21. 9. 2010, č. j. 4 Ads 93/2009 - 257, řízení podle ustanovení § 48 odst. 1 písm. a) s. ř. s. přerušil a věc předložil Ústavnímu soudu s návrhem na zrušení ustanovení § 33 odst. 3 věty první s. ř. s.

Ústavní soud rozhodl nálezem ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 43/10 (dostupným na http://nalus.usoud.cz), kterým návrhu rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu vyhověl a zrušil ustanovení § 33 odst. 3 věty první s. ř. s. Ústavní soud v předmětném nálezu uvedl, že „*Ve světle účelu a dopadů napadeného ustanovení je zřejmé, že toto ustanovení nesleduje legitimní účel, resp. nejde o prosazení cíle, který je nezbytný pro svobodnou demokratickou společnost, neboť není zaručena spravedlivá rovnováha mezi zajištěním zájmů společnosti na straně jedné a respektem vůči zaručeným právům a svobodám jednotlivce na straně druhé. Osoba definovaná právní subjektivitou má právo na svobodné jednání, a proto brání-li veřejná moc aplikací napadeného ustanovení v uplatnění její procesní způsobilosti, nelze takový postup shledat souladným s cílem, který je ve svobodné a demokratické společnosti nezbytný. (...) S přihlédnutím k aktuálnímu vnímání otázky procesní způsobilosti Ústavním soudem a Evropským soudem pro lidská práva, z komparace aktuální právní úpravy procesní*

způsobilosti v jednotlivých předpisech podústavního práva i z navrhovatelem provedeného rozboru celé věci jednoznačně plyne, že napadené ustanovení je v rozporu s principem proporcionality i s maximou, podle níž zásahy do práv musí odrážet specifika každého jednotlivého případu. Za situace, kdy ústavně konformní interpretace napadeného ustanovení není možná, Ústavní soud konstatuje, že tak přetrvává protiprávní stav spočívající v tom, že osobám, u kterých byla omezena způsobilost k právním úkonům, je bráněno v jejich procesní způsobilosti v soudním řízení správním dle zákona č. 150/2002 Sb., i když jejich omezení na právech se nijak nedotýká daného soudního řízení. Takový závěr vyplývá nepochybně i z role správního soudnictví, které má jako jedno z nejdůležitějších poslání ochranu práv jednotlivce při jeho kontaktu se správními orgány. Z výše předestřených úvah s ohledem na dopady napadeného ustanovení do veřejných subjektivních práv jednotlivce je zjevné, že se nelze než ztotožnit s názorem navrhovatele uvedeným v jeho návrhu, totiž že aplikací napadeného ustanovení by došlo k porušení základních práv garantovaných ústavním pořádkem České republiky, konkrétně uvedených v čl. 5, čl. 10 odst. 1, 2 a v čl. 36 odst. 1, 2 Listiny, v čl. 6 odst. 1 Úmluvy a v čl. 12 a 13 Úmluvy OSN."

Z výše uvedeného podle názoru Nejvyššího správního soudu vyplývá, že bylo nesprávné ustanovovat stěžovateli opatrovníka podle ustanovení § 29 odst. 3 o. s. ř., neboť stěžovatel měl plnou způsobilost vystupovat samostatně v předmětném řízení, a to jak dle výkladu před vydáním nálezu Ústavního soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 43/10, tak i podle znění ust. § 33 odst. 3 s. ř. s. po nálezu Ústavního soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 43/10.

Nejvyšší správní soud si je vědom toho, že krajský soud ustanovil stěžovateli opatrovníka podle ustanovení § 29 odst. 3 s. ř. s. z důvodu jeho závažné psychické poruchy a že nález Ústavního soudu ze dne 13. 4. 2011, sp. zn. Pl. ÚS 43/10 primárně míří na situace, kdy účastníkovi řízení byl ustanoven opatrovník z důvodu nedostatečné procesní způsobilosti podle dřívější dikce ustanovení § 33 odst. 3 s. ř. s., přesto však postup krajského soudu nebyl ve světle výše uvedeného nálezu Ústavního soudu přiměřený.

I když toto opatření sledovalo legitimní cíl v podobě zajištění ochrany stěžovatelových veřejných subjektivních práv, nepředstavovalo nejvhodnější prostředek. Ačkoli totiž byl stěžovatel v předmětné době stižen psychickou poruchou, nebránila mu tato porucha v tom, aby ve věci činil obsáhlá, byť problematicky čitelná podání a aby důsledně hájil svá veřejná subjektivní práva. Nebylo proto nutné stěžovateli ustanovovat opatrovníka ať už z důvodu ustanovení § 29 odst. 1 o. s. ř., protože stěžovatel byl dle výše uvedeného plně schopen samostatně procesně jednat, nebo z důvodu ustanovení § 29 odst. 3 o. s. ř., protože stěžovatel byl schopen v řízení srozumitelně jednat a vyjadřovat se.

Ústavní soud dále ve svém nálezu ze dne 9. 10. 2008, sp. zn. II. ÚS 536/08 (dostupným na http://nalus.usoud.cz) ohledně ustanovování zaměstnance soudu jako opatrovníka účastníka řízení uvedl, že *„Jak uvedl Ústavní soud např. v nálezech sp. zn. I. ÚS 559/2000 a sp. zn. II. ÚS 629/04, osobu opatrovníka je třeba hledat především v okruhu osob blízkých osobě zastupovaného, resp. těch, jež jsou schopny skutečně reprezentovat zájmy účastníka. Při ustanovení opatrovníka je nutno přísně vážit, aby nedošlo ke kolizi zájmů zástupce a zastoupeného. Nelze totiž očekávat, že podřízený pracovník - zaměstnanec –*

jako opatrovník účastníka řízení ve věci řešené tímtéž orgánem bude brojit proti jeho postupu a rozhodnutí. Je tedy zásadně nevhodné, pokud je opatrovníkem ustanovena osoba podřízená orgánu veřejné moci, který vede řízení, a to právě s ohledem na pravděpodobný konflikt mezi zájmem zaměstnavatele opatrovníka na co nejrychlejším skončení věci, a zájmem účastníka, kterého má zaměstnanec zastupovat, na plném zachování jeho práv a oprávněných zájmů. Proto je praxe, kdy jsou opatrovníky účastníků řízení ustanovováni pracovníci soudu, který o věci rozhoduje, v naprostém rozporu s ústavními zásadami, kterých má být ustanovením opatrovníka nepřítomnému účastníkovi dosaženo."

Nad rámec výše uvedeného je nutné poukázat na to, že Krajský soud v Ostravě stěžovateli nesprávně ustanovil opatrovníka svého zaměstnance - tajemnici D.B. Jak Ústavní soud (srov. nález ze dne 9. 10. 2008, sp. zn. II. ÚS 536/08; nález ze dne 25. 9. 2002, sp. zn. I. ÚS 559/2000, oba dostupné na http://nalus.usoud.cz) opakovaně judikoval, soudy ustanovující účastníkovi řízení opatrovníka dle ustanovení § 29 o. s. ř. musí při tomto rozhodování zvláště dbát toho, aby takovýto opatrovník skutečně a účinně hájil oprávněné zájmy účastníka. Tuto podmínku účinné ochrany práv zastoupeného však nesplňuje zaměstnanec orgánu veřejné moci, který předmětné řízení vede. Pokud se v posuzované věci Krajský soud v Ostravě těmito požadavky neřídil a ustanovil stěžovateli jako opatrovníka svou zaměstnankyni, nepostupoval takovým způsobem, aby stěžovateli zajistil plné rozvinutí jeho práv v předmětném řízení.

Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud považuje kasační stížnost stěžovatele ze dne 13. 5. 2003 za důvodnou, a proto usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 5. 2003, č. j. 19 Ca 287/2001 - 47, zrušil. Zároveň však věc nevrátil Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení, neboť je toho názoru, že za dané procesní situace by to nebylo vhodné (k tomu srov. přiměřeně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 15. 9. 2004, č. j. 2 Ads 11/2004 - 38). Předmětné řízení vedené před Krajským soudem v Ostravě pod sp. zn. 19 Ca 287/2001 totiž bylo v mezidobí pravomocně skončeno rozsudkem ze dne 29. 4. 2008, č. j. 19 Ca 287/2001 - 184. Protože však kasační stížnost ze dne 2. 6. 2008 směřující proti tomuto rozsudku zdejší soud zamítl (srovnej výrok sub. IX.), neměl by Krajský soud v Ostravě procesní možnost své dřívější pochybení jakkoli napravit a bylo by proto ryze formalistické mu „věc vracet k dalšímu řízení".

Ohledně posouzení toho, zda výše uvedený postup Krajského soudu v Ostravě mohl předmětné řízení zatížit takovou vadou, že by bylo nutné konečné rozhodnutí krajského soudu zrušit, se Nejvyšší správní soud vypořádává v odůvodnění k výroku č. IX. tohoto rozsudku.

K výroku VI.:

Protože Nejvyšší správní soud rozhodl pouze o zrušení usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 5. 2003, č. j. 19Ca 287/2001 - 47, ale věc krajskému soudu z výše uvedených důvodů nevrátil, musel rozhodnout o nákladech řízení o kasační stížnosti ze dne 13. 5. 2003. Stěžovatel, který měl v tomto řízení úspěch, by měl právo na náhradu nákladu řízení (ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s.), neboť byl ve věci plně úspěšný. Protože však stěžovateli v řízení o kasační stížnosti ze dne 13. 5. 2003 proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 2. 5. 2003, č. j. 19Ca 287/2001 - 47,

žádné náklady řízení podle údajů obsažených ve spisu nevznikly a stěžovatel je ani neuplatňoval, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že stěžovateli právo na náhradu nákladů v tomto řízení nepřiznal.

K výroku VII.:

Kasační stížnost ze dne 2. 6. 2008 proti výroku č. II. rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 4. 2008, č. j. 19 Ca 287/2001 - 184, je nepřípustná, neboť tímto výrokem krajský soud nevyhověl žádosti stěžovatele na vydání předběžného opatření. Rozhodnutí o předběžném opatření ve smyslu ustanovení § 38 s. ř. s. je rozhodnutím soudu dočasné povahy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2006, č. j. 6 As 60/2005 - 75), jehož smyslem je přechodná úprava poměrů účastníků do pravomocného skončení předmětného řízení. Rozhodnutí o předběžném opatření je proto vyloučeno z kasačního přezkumu podle ustanovení § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s., kasační stížnost je proto nutné proti takovému rozhodnutí odmítnout podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s.

K výroku VIII.:

O nákladech řízení ve vztahu ke kasační stížnosti ze dne 2. 6. 2008 proti výroku č. II. rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 4. 2008, č. j. 19 Ca 287/2001 - 184, rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 3 s. ř. s., neboť v případě odmítnutí návrhu nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o něm.

K výroku IX.:

Stěžovatel dále brojil kasační stížností ze dne 2. 6. 2008 proti výroku č. I., III, IV. rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 4. 2008, č. j. 19 Ca 287/2001 - 184, z důvodů podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), c), d) s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení kasační stížnosti v souladu s ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán jejím rozsahem a důvody kasační stížnosti. Stěžovatel sice podřadil důvody kasační stížnosti pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), c), d) s. ř. s., obsahově však stěžovatel uplatnil pouze důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), c) a d) s. ř. s.; Nejvyšší správní soud proto napadené rozhodnutí přezkoumal pouze z těchto důvodů (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2004, č. j. 1 As 7/2004 - 47).

Kasační stížnost ze dne 2. 6. 2008 proti výroku č. I., III., IV. rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 4. 2008, č. j. 19 Ca 287/2001 - 184, není důvodná a Nejvyšší správní soud ji zamítl podle ustanovení § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s.

Namítá-li stěžovatel nezákonnost rozsudku z důvodu jeho vydání vyloučenou soudkyní Krajského soudu v Ostravě, Nejvyšší správní soud odkazuje na svá předcházející rozhodnutí v dané kauze ohledně opakovaných stěžovatelových námitek podjatosti totožné soudkyně, a to usnesení ze dne 7. 4. 2004, č. j. Nao 5/2004 - 77; usnesení ze dne 30. 11. 2006, č. j. Nao 42/2006 - 103, z nichž vyplývá, že soudkyně JUDr. Bohuslava Drahošová není v projednávané věci vyloučena. Stěžovatel přitom ve své kasační stížnosti

ze dne 2. 6. 2008 neuvedl žádné nové skutečnosti zpochybňující nepodjatost této soudkyně a pouze brojí proti jím zvolenému postupu v předmětném řízení, což nepředstavuje relevantní důvod pro její vyloučení podle ustanovení § 8 odst. 1 věta poslední s. ř. s. Není proto naplněn stěžovatelem uplatněný kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s.

Se stěžovatelem je nutno souhlasit v tom, že ústavní pořádek České republiky ve spojení s ustanovením § 49 s. ř. s. zakotvuje právo účastníků řízení na ústní a veřejné jednání před soudem, toto právo však nemůže být vykládáno tak, že pokud se účastník řízení k soudem řádně nařízenému jednání nedostaví, je nutné rozhodnutí soudu vydané při takovémto jednání zrušit pro nezákonnost. Jak vyplývá z obsahu soudního spisu, byl žalobce řádným způsobem informován dne 3. 4. 2008 o tom, že bylo nařízeno jednání ve věci na 29. 4. 2008; 10denní lhůta podle ustanovení § 49 odst. 1 s. ř. s. k přípravě žalobce mezi doručením oznámení a vlastním jednání soudu byla také dodržena.

Z ustanovení § 50 s. ř. s. vyplývá, že nařízené jednání může být odloženo, ale to pouze z důležitých důvodů. Důležitým důvodem pro odročení jednání však není opakovaně stěžovatelem uplatňovaná námitka podjatosti rozhodující soudkyně. Relevantní důvod nepředstavuje ani to, že nebylo dle názoru stěžovatele rozhodnuto o jeho kasační stížnosti ze dne 21. 10. 2007, doplněné podáním ze dne 30. 11. 2007 - o této kasační stížnosti již Nejvyšší správní soud rozhodl rozsudkem ze dne 14. 2. 2008, č. j. 6 Ads 159/2007 - 159, jenž byl jeho tehdejší zástupkyni (Mgr. Pavle Frodlové) doručen dne 4. 7. 2008. Důvodem pro odročení předmětného jednání není ani to, že nebylo v mezidobí rozhodnuto ve věci vedené před Krajským soudem v Ostravě pod sp. zn. 19 Cad 124/2003, neboť se jedná o samostatné řízení se samostatným předmětem, v žalobě mohou být uplatněny odlišné žalobní námitky a jeho výsledek nemusí být odvislý od závěru v předmětné věci. Relevantním důvodem pro odročení jednání není ani to, že údajně nebylo rozhodnuto o změně zástupce stěžovatele - jak naopak vyplývá z usnesení ze dne 25. 9. 2007, č. j. 19 Ca 287/2001 - 120, Krajský soud v Ostravě se žádostí o změnu advokáta zabýval a zamítl ji; toto usnesení se navíc stalo předmětem výše uvedené kasační stížnosti ze dne 21. 10. 2007, doplněné podáním ze dne 30. 11. 2007. Zbývající argumentace obsažená v podání ze dne 21. 4. 2008 se týká údajné nezákonnosti postupu žalované (opakované zatčení, zadržení v psychiatrické léčebně), což také nepředstavuje důvod pro odročení nařízeného jednání.

Pokud krajský soud stěžovateli neoznámil, že jeho návrhu ze dne 21. 4. 2008 na odročení nařízeného jednání nevyhoví, byl jeho postup správný, protože s. ř. s. nestanoví povinnost soudu sdělit svůj názor k takovému návrhu jeho navrhovateli. Takováto povinnost by navíc mnohdy byla z časových důvodů v praxi nerealizovatelná. Kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. proto nebyl naplněn.

Ve vztahu ke stěžovatelově argumentaci ohledně toho, že krajský soud nevyřešil dvojí zastoupení stěžovatele - a to opatrovnicí a advokátkou - uvádí Nejvyšší správní soud následující. Jak uvedl výše v odůvodnění k výroku č. V., krajský soud stěžovateli nesprávně ustanovil opatrovnici usnesením ze dne 2. 5. 2003, č. j. 19 Ca 287/2001 - 47. Tato vada řízení však byla dle názoru zdejšího soudu následně zhojena tím, že byla stěžovateli

ustanovena zástupkyně podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. - advokátka Mgr. Pavla Frodlová - usnesením ze dne 12. 7. 2005, č. j. 19Ca 287/2001 - 91.

Soudem ustanovené opatrovnici byly doručeny pouze výzvy k vyjádření k námitce podjatosti, rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2004, č. j. Nao 5/2004 - 77, o námitce podjatosti vůči JUDr. Bohuslavě Drahošové, výzva podle ustanovení § 51 s. ř. s., výzva ke sdělení souhlasu k návrhu na ustanovení zástupkyně - Mgr. Pavly Frodlové. Opatrovnici bylo dále oznámeno nařízení jednání na 29. 4. 2008, ze kterého se však omluvila a fakticky se ho neúčastnila.

Soudem ustanovená opatrovnice v mezidobí neučinila žádné úkony, jimiž by nezvratně nakládala s předmětem řízení (výzva podle ustanovení § 51 s. ř. s. totiž byla poté zaslána i nově ustanovené zástupkyni). Ohledně opatrovnici doručovaným výzvám na sdělení stanoviska k námitce podjatosti a na sdělení souhlasu k návrhu na ustanovení zástupkyně soud konstatuje, že tyto výzvy se v právní sféře stěžovatele nemohly jakýmkoli negativním způsobem projevit, neboť soudem byly již činěny úkony ohledně stěžovatelem uplatněné námitky podjatosti a protože návrh na ustanovení zástupce podal stěžovatel osobně.

Ve vztahu k rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. Nao 5/2004 - 77 ze dne 7. 4. 2004 o námitce podjatosti vůči JUDr. Bohuslavě Drahošové, je nutné konstatovat, že bylo doručeno pouze soudem ustanovené opatrovnici. O tom, že takovéto rozhodnutí Nejvyšší správní soud vydal, se však stěžovatel musel dozvědět z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2006, č. j. Nao 42/2006 – 103, jež bylo doručeno zástupkyni stěžovatele dne 11. 12. 2006. O jeho obsahu byl stěžovatel zpraven při nahlížení do spisu jeho zástupkyní dne 24. 9. 2007.

Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že krajský soud postupoval nesprávně, pokud stěžovateli ustanovil opatrovnici podle ustanovení § 29 odst. 3 o. s. ř. (srov. odůvodnění tohoto rozsudku k výroku č. V.) tato vada však neměla takový vliv na průběh předmětného řízení, který by odůvodnil zrušení meritorního rozsudku. Z obsahu soudního spisu totiž vyplývá, že krajský soud se nadále řádně věnoval jednotlivým podáním učiněným osobně stěžovatelem a se stěžovatelem přímo nebo prostřednictvím ustanovené advokátky komunikoval a že opatrovnice neučinila žádný úkon, který by byl na újmu procesních práv stěžovatele. Kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. proto nebyl naplněn.

Argumentace stěžovatele ohledně neskončení řízení vedeného Krajským soudem v Ostravě pod sp. 19 Cad 124/2003, nerozhodnutí ve věci údajného zločinu soudce JUDr. Nováka, neprovedení řádného slyšení u Okresního soudu v Olomouci dne 5. 10. 2001, zbavení osobní svobody, neplatnosti veškerých úkonů žalované ode dne 25. 3. 1993 (vyjma žalobou napadeného rozhodnutí), provádění exekučních srážek žalovanou, předcházející poškození stěžovatele postupem krajského soudu při jeho dodávání do psychiatrické léčebny nepředstavuje řádnou kasační námitku, neboť kasační stížnost může směřovat proti rozhodnutím vydaným v předmětném řízení a má být ve smyslu ustanovení § 103 s. ř. s. odůvodněna skutečnostmi majícími původ v předmětném řízení.

V řízení o kasační stížnosti ze dne 2. 6. 2008 proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 4. 2008, č. j. 19 Ca 287/2001 - 184, se stěžovatel nemůže domáhat přezkumu řízení vedeného Krajským soudem v Ostravě pod sp. 19 Cad 124/2003 a řízení o údajném zločinu soudce JUDr. Nováka či blíže nespecifikovaného slyšení u Okresního soudu v Olomouci dne 5. 10. 2001, nebo zbavení osobní svobody, neplatnosti veškerých úkonů žalované ode dne 25. 3. 1993 (vyjma žalobou napadeného rozhodnutí), provádění exekučních srážek žalovanou, předcházejícího poškození stěžovatele postupem krajského soudu při jeho předávání do psychiatrické léčebny.

Stěžovatel se mýlí v tom, že krajský soud rozhodl v jeho věci neveřejně. Jak vyplývá z protokolu o jednání ze dne 29. 4. 2008, proběhlo v předmětné věci jednání, v rámci něhož byl vyhlášen rozsudek č. j. 19 Ca 287/2001 - 184, jehož se fakticky účastnila pouze žalovaná. Tím, že na soudem řádně nařízené jednání - jak bylo výše zdůvodněno - se účastníci řízení, případně jejich zástupci, nedostaví, se jednání nestává neveřejným. Kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. proto nebyl naplněn.

Brojí-li stěžovatel dále proti tomu, že advokátka Mgr. Pavla Frodlová řádně stěžovatele nezastupovala, je nutné poukázat na to, že z obsahu soudního spisu jakýmkoli způsobem nevyplývá, že by soudem ustanovené zástupkyně porušila povinnost řádně zastupovat stěžovatele. Stěžovatel navíc původně sám ustanovení této advokátky jako své zástupkyně požadoval, teprve následně navrhoval ustanovení zástupce JUDr. Tomáše Sokola.

Nejvyšší správní soud v tomto směru dále poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 10. 2010, č. j. 3 Azs 28/2010 - 43, podle něhož „*Zjistí-li soud při posuzování žádosti účastníka o ustanovení konkrétního advokáta, že pro něj existují rozumné a věcně oprávněné důvody, avšak jedná se o žádost podanou až poté, co již byl k předchozí obecně formulované žádosti účastníku advokát ustanoven, ten již ve věci konal a nejsou zde žádné konkrétní důvody, aby byl ustanovení zproštěn, nebude zpravidla možno jí vyhovět. Před judikaturou koncipovaným právem na konkrétního zástupce má v takovém případě přednost zásada rychlosti a hospodárnosti řízení obsažená v čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.*“ Pokud tedy byla stěžovateli ustanovena zástupkyně - Mgr. Pavla Frodlová - a ta v řízení řádně stěžovatele zastupovala, neměl stěžovatel na ustanovení nového zástupce - JUDr. Tomáše Sokola - nárok. Kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. proto nebyl naplněn.

Namítá-li stěžovatel, že žalovaná soudí žalobce a že je tudíž porušena nezávislost soudu, není tato argumentace správná. Žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení sice v předmětném řízení vystupovala jako účastník soudního řízení dle s. ř. s., kde má rovná procesní práva se stěžovatelem podle ustanovení § 36 s. ř. s., mimo toto řízení však žalovaná vystupuje jako orgán veřejné moci působící vrchnostensky, tj. kdy autoritativně v příslušném řízení rozhoduje o právech a povinnostech stěžovatele. Po provedení příslušného řízení a za splnění procesních podmínek stanovených s. ř. s. se Česká správa sociálního zabezpečení může stát žalovanou, což s sebou imanentně nese i změnu její procesní pozice. Tím, že v příslušném správní řízení žalovaná vystupuje vrchnostensky a že v soudním řízení má naopak rovné postavení s žalobcem, není narušen princip nezávislosti soudu, ale jde pouze o důsledek zákonodárcem zvolené koncepce veřejné správy a její

kontroly. Kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. proto nebyl naplněn.

Tvrdí-li stěžovatel, že v důsledku zbavení jeho osobní svobody jsou veškeré úkony soudu neplatné, není ani tato námitka důvodná. Jak vyplývá z rozsudku Okresního soudu v Šumperku ze dne 15. 2. 2007, č. j. 40P 335/88 - 999, byl stěžovatel omezen ve způsobilosti k právním úkonům v oblasti pracovněprávní. Jeho způsobilost k právním úkonům ohledně předmětného řízení - jak soud výše konstatoval - však nebyla omezena, jím v průběhu řízení učiněné úkony jsou proto platné, tudíž ani nelze hovořit o tom, že by úkony krajského soudu byly z tohoto důvodu stiženy nějakou vadou, jež by odůvodňovaly zrušení meritorního rozhodnutí. Kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. proto nebyl naplněn.

Poukazuje-li stěžovatel na to, že z napadeného rozhodnutí není zřejmé, zda soud jedná se stěžovatelem jako s plnohodnotnou osobou nebo jako s psychicky narušenou osobou, zdejší soud musí poznamenat, že krajský soud v předmětném řízení se neměl vyjádřit k tomu, zda stěžovatel trpí nějakou poruchou či nikoli, proto mu nelze vytýkat, že se těmito otázkami nezabýval. Takovýto postup proto nezpůsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. proto nebyl naplněn.

Ve vztahu k argumentaci obsažené v doplnění kasační stížnosti ze dne 7. 7. 2009 ohledně nedostatku posouzení faktické sociální situace stěžovatele a neposkytnutí přiměřeného hmotného zabezpečení se zdejší soud plně ztotožňuje s vyjádřením žalované, protože v posuzovaném případě žalovaná pouze rozhodovala o valorizaci částečného invalidního důchodu, při které žalovaná nemusela zohledňovat stěžovatelem výše zmíněná kritéria. Otázku faktické sociální situace stěžovatele a poskytnutí přiměřeného hmotného zabezpečení bylo možné řešit jinými instituty obsaženými v právu sociálního zabezpečení. Kasační důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. proto nebyl naplněn.

K výroku X.:

O nákladech řízení o kasační stížnosti ze dne 2. 6. 2008 proti výroku č. I., III., IV. rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 4. 2008, č. j. 19 Ca 287/2001 - 184, rozhodl Nejvyšší správní soud podle ust. § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s.). Žalovaná měla ve věci úspěch, podle ustanovení § 60 odst. 2 s. ř. s. však správnímu orgánu ve věcech důchodového zabezpečení nelze přiznat právo na náhradu řízení, na které by měl jinak nárok podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s.

K výroku XI.:

Protože stěžovateli byl usnesením Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 12. 2008, č.j. 19 Ca 287/2001 - 207, ustanoven zástupce, JUDr. Petr Jašek, Nejvyšší správní soud mu podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. přiznal odměnu za zastupování za jeden úkon právní služby ve smyslu ustanovení § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.,

advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů - doplnění kasační stížnosti ze dne 7. 7. 2009. Tato odměna je podle ustanovení § 9 odst. 2 cit. vyhlášky ve spojení s ustanovením § 7 cit. vyhlášky stanovena ve výši 500 Kč za jeden úkon právní služby. Nejvyšší správní soud však přistoupil k navýšení mimosmluvní odměny podle ustanovení § 12 odst. 1 advokátního tarifu na dvojnásobek, tj. na 1000 Kč za jeden úkon právní služby, neboť se jedná o skutkově složitý a časově náročný případ, ve kterém bylo nutno řešit i zastoupení pro kasační stížnosti z roku 2003.

Dále Nejvyšší správní soud přiznal na náhradě hotových výdajů podle ustanovení § 13 odst. 3 advokátního tarifu 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů (jeden úkon právní služby po 300 Kč). Dohromady tedy přiznal částku 1300 Kč jako odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů. K výplatě této částky pak Nejvyšší správní soud stanovil přiměřenou lhůtu.

Nejvyšší správní soud v této souvislosti uvádí, že ustanovenému zástupci nepřiznal odměnu podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. b) cit. vyhlášky, neboť o odměně za tento úkon právní služby bylo rozhodnuto v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 3. 2009, č. j. 6 Ads 15/2009 - 220.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. června 2011

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu